

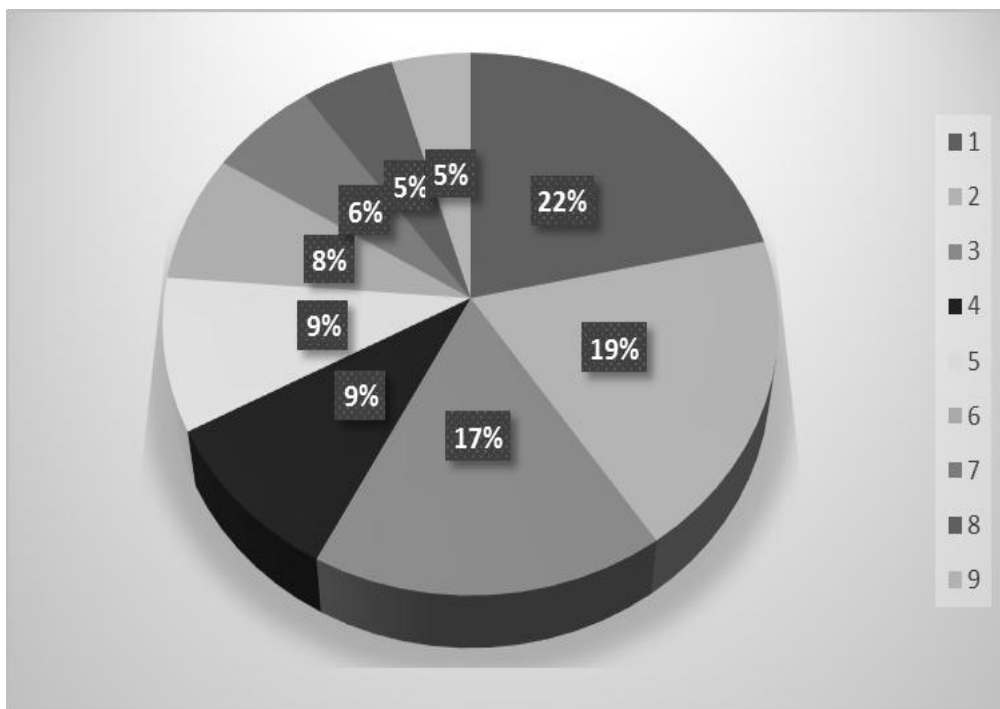
АНАЛІЗ РИНКУ ВИРОБНИКІВ ТА ЕКСПОРТЕРІВ ЦУКРУ

Бережна Н.Г., к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій і логістики, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Лучин В.В., студент групи 56ТТм, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Цукор був і залишається стратегічним продуктом нашої країни. Незважаючи на нестабільність ринкової вартості цього продукту, попит на цукор збільшується з кожним роком. Змінюється лише географія користувачів, обсяг та структурна складова цукрового продукту. На кінець ХХ століття більшим попитом користувався цукор, вироблений із цукрового буряку, а вже з початком ХХІ століття спостерігається тенденція збільшення попиту на тростинний цукор. Так, на сьогоднішній день, частка попиту на буряковий цукор, за різними даними, коливається від 25 до 30 % від загальної кількості спожитого цукру.

Тенденція збільшення користувачів тростинного цукру пояснюється його меншою вартістю, що є слідством його низької собівартості вирощування, переробки і доставки. Але не зважаючи на вартісну складову, на думку багатьох кухарів світу, цукровий буряк дає більш цінний в кулінарії цукор, ніж тростинний [1].

Згідно статистичних даних країни-лідери з виробництва та експорту бурякового цукру наведені на рис. 1 [1].

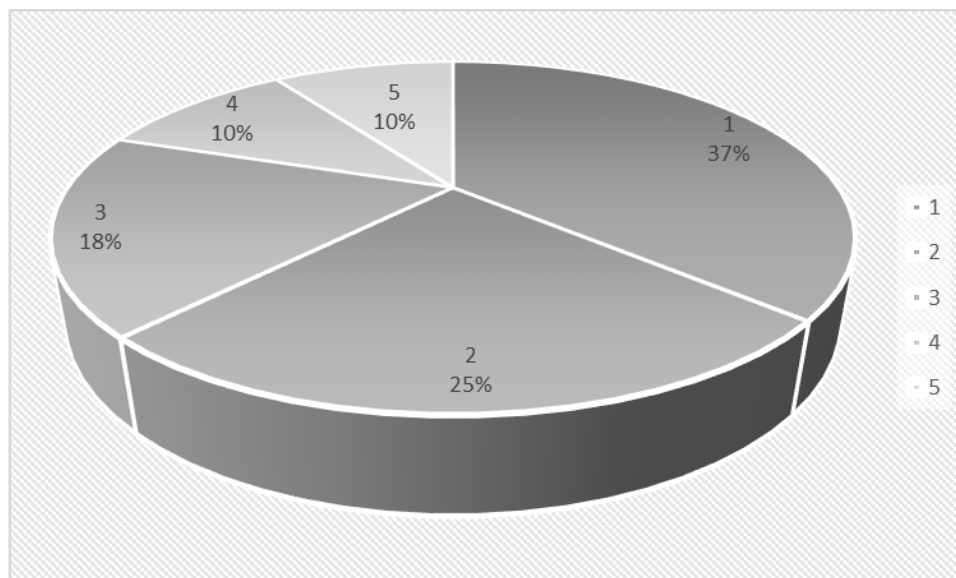

Умовні позначення:

1 – Франція, 2 – Росія, 3 – Німеччина, 4 – Туреччина, 5 – Україна, 6. Польща, 7 – Єгипет, 8 – Великобританія, 9 - Китай.

Рис. 1 – Країни-лідери з виробництва та експорту бурякового цукру в Світі, млн. т

Країни-лідери з виробництва цукру (тростинного і бурякового) наведені на рис. 2 [2].

Умовні позначення:

1 – Бразилія, 2 – Індія, 3 – Європейський Союз, 4 – Тайланд, 5 - Китай.

Рис. 2 – Країни-лідери з виробництва цукру (бурякового і тростинного) в Світі, млн. т

Виходячи з географії країн виробників цукру, спостерігається закономірність збільшення виробництва тростинного цукру в країнах тропічного і субтропічного клімату.

За обсягами площ, які відведені під вирощування цукрового буряку першими в Європі є: Україна, Росія, Німеччина, Франція, Туреччина та Польща [3]. Зміна врожайності цього коренеплоду в перерахованих країнах за останні п'ять років наведена на рис. 3 [4-9].

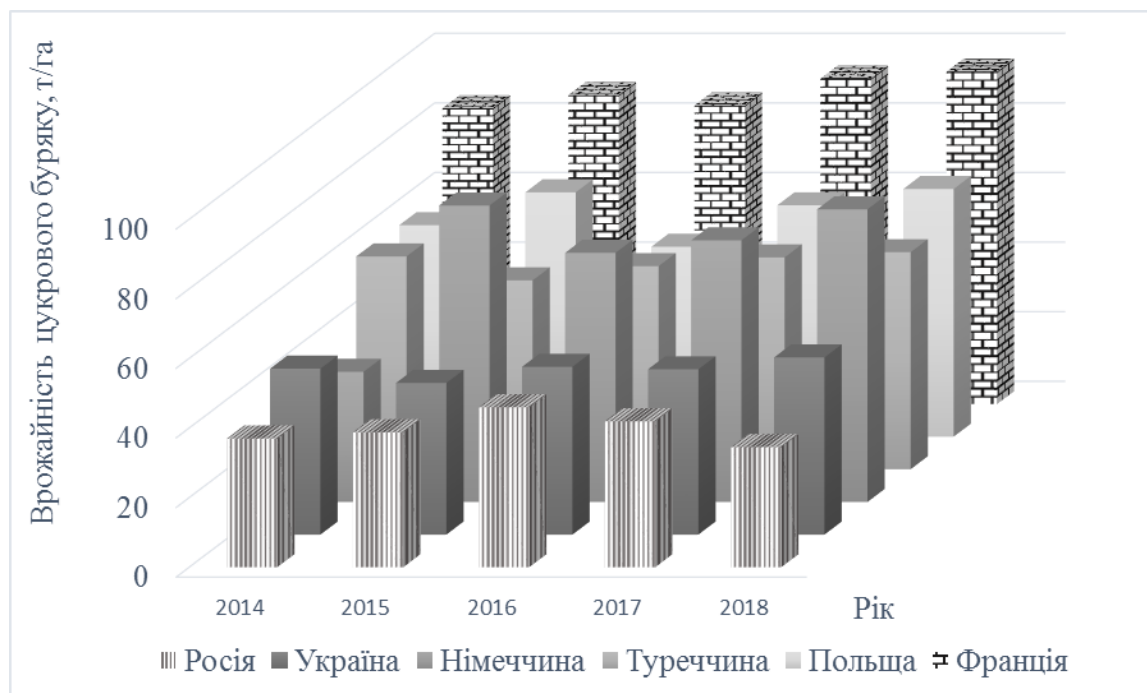

Рис. 3 – Європейські країни-лідери за обсягами площ, що відведенні під вирощування цукрового буряку у 2014-2018 роках

Дані, що стосуються середньої врожайності цукрового буряку Європейських країн-лідерів за обсягами площ, що відведенні під вирощування цієї культури, наведені на рис. 4.

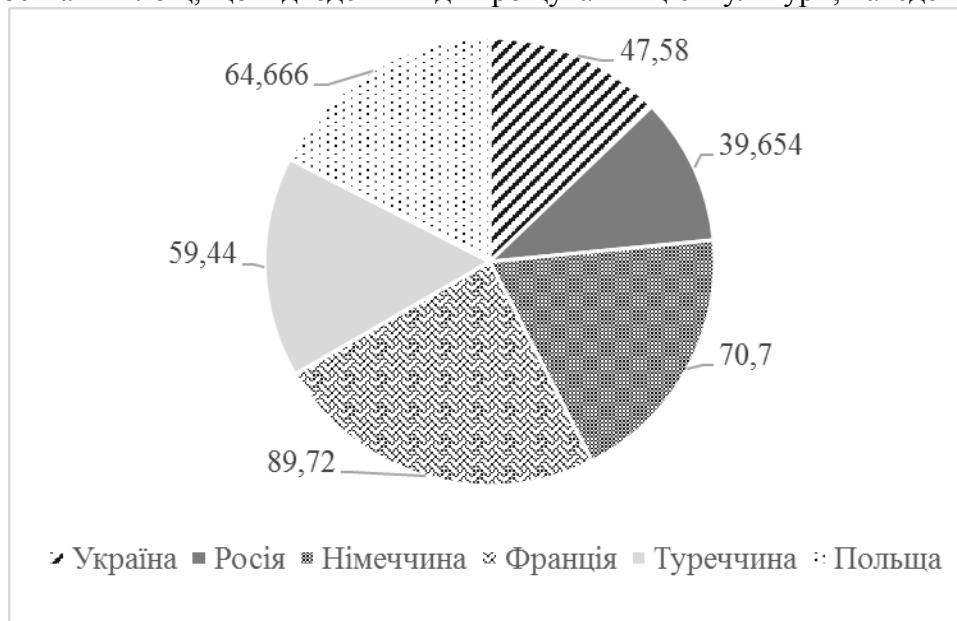

Рис. 4 – Середня врожайність цукрового буряку Європейських країн-лідерів по площах посіву коренеплоду за останні п'ять років, т/га

Виходячи з зазначених даних можна зробити висновок:

- Україна входить у п'ятірку країн-лідерів з виробництва та експорту бурякового цукру;
- є країни, що займаються виробництвом як тростинного так і бурякового цукру, і пов'язано це з їх географічним місцем розташування, а саме особливостями кліматичних зон;
- Україна входить у п'ятірку Європейських країн-лідерів по площах посіву цукрового буряку і середній врожайності коренеплоду за останні п'ять років.

Коливання врожайності цукрового буряку за останні роки в Європейських країнах пов'язано в першу чергу з кліматичними змінами, що відбуваються в світі, а саме потеплінням, а це не дуже сприятливо впливає на врожайність цукрового буряку. В свою чергу застосування нових технологій в процесі вирощування коренеплоду підтримує достатній рівень врожайності зазначеної сільськогосподарської культури. Введення обмежень на завантаження автомобілів, що пов'язані з підвищенням контролю за станом автомобільних доріг, їх якістю і терміном експлуатації, призвело до здороження транспортно-логістичної складової процесу виробництва білого цукру і, як наслідок, до поступків на ринку попиту на буряковий цукор в поточному тисячолітті.

Перелік посилань.

1. <https://vivareit.ru/strany-mirovye-lidery-po-vyrashhivaniyu-saxarnoj-svekly/>
2. <http://xn--80aplem.xn--p1ai/analytics/Mirovoj-rynok-sahara/>
3. <https://www.ukrinform.ru/rubric-economy/2561092-v-ukraine-urozaj-saharnoj-svekly-umensilsa-na-25-gosstat.html>
4. <http://ab-centre.ru/page/urozhaynost-saharnoy-svekly>
5. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/283526/umfrage/ruebenetrug-je-hektar-anbauflaeche-in-deutschland/>
7. <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepe/Belgeler/PDF%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Piyasalar%C4%B1/2018-Temmuz%20Tar%C4%B1m%20C3%9Cr%C3%BCnleri%20Raporu/2018-Temmuz%20C5%9Eeker%20Pancar%C4%B1.pdf>
8. <https://kzpbpc.com.pl/wyniki-produkcyjne-w-polsce,50.pl.html>
9. <https://www.usinenouvelle.com/article/vers-une-production-record-de-betteraves-et-de-sucre-en-france.N624578>